

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. V. Solvuntur reliquæ Objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

rei, sed tantum in sensu formali vera. Confir.
1. Pater, & Filius communicant sibi omnia prædicata: ergo non dantur contradictoria. Confir.
2. Filius etiam potest prædicari de Patre in recto; nam vera est hæc propositio: *Pater est id, quod est Filius*: ergo propositio prior est tantum in sensu formali vera.

Resp. neg. ma. quia propositio illa, nec est disjunctiva, nec strictè copulativa; non enim supponit distributivè, ut sensus sit: *Pater nec est natura, nec est Filiatio*: sed est propriè collectivæ: ut sensus sit: *Pater non est natura, & Filiatio simul*, quæ propositio est verissima. Ad 1. confir. dist. ant. communicant sibi omnia prædicata absoluta. om. ant. quia melius diceretur, quod Pater communicet omnia Filio per generationem, communicant omnia prædicata etiam relativa. neg. ant. & conseq. Certè Didymus Alexandrinus l. 2. de Spiritu S. longè post medium. Paternitatem expressè excipit. Ad 2. confir. neg. ant. Filius non potest prædicari in recto de Patre; quia non potest dici: *Pater est Filius, vel Filiatio*: sed tantum potest de Patre prædicari aliquid realiter identificatum cum Filio, sed tamen virtualiter distinctum ab eodem: quæ ipsa virtualis distinctio secum fert distinctionem realem Filii à Patre, & affert prædicata contradictoria inter hos duos. vide n. 764. ubi dictum, talem prædicationem: *Pater est id &c.* non sufficere in Divinis ad identitatem.

796. Ob. 9. Distinctio virtualis inter essentiam, & Paternitatem, ideo admitteretur; quia de una negatur aliquid, quod de altera affirmatur: sed hoc totum salvari potest per distinctionem purè formalem: ergo. prob. mi. Etiam distinctio purè formalis exigit affirmationem, & negationem ejusdem de eodem: ergo. Confir. Posset dici, naturam in Divinis se habere per modum speciei, Personas verò per modum individuorum: sicut natura humana est species, & Petrus, ac Paulus sunt individua: sed inter speciem, & individua datur distinctio purè formalis: ergo. prob. ma. Aliqui SS. PP. apud Ruiz de SS. Trinitate disp. 22. sect. 1. ita loquuntur: ergo. Resp. dist. ma. admitteretur illa distinctio; quia negatur aliquid immediatè, & directè in seipso. conc. ma. quia tantum negatur aliquid reflexè in conceptibus, vel quia tantum negantur diversi conceptus. neg. ma. & dist. sic mi. neg. conseq. ad prob. dist. eodem modo. ant. & neg. conseq.

Ad confirm. neg. ma. hac ratione non esset amplius ullum mysterium SS. Trinitatis, contra unanimem fidelium sensum. ad prob. fateor, quod aliqui Patres videantur alicubi ita loqui: sed ibi potissimum volunt probare, quod Verbum, quamvis à Patre genitum, non sit minoris perfectionis, quàm Pater: sicut quando dicunt, DEUM non esse singularem, agunt maximè contra Sabellianos, adstruentes singularitatem Personæ unius in DEO. Cæterum iidem Patres apud eundem Ruiz cit. disp. sec. 3. clarè adstruunt unitatem individui naturæ Divinæ: & in Concilio Florentino sess. 18. Joannes Theologus sic loquitur de Divina Natura: *Quæ cum una numero sit, idcirco non eâ ratione communis dicitur esse, quæ est humanitas: sed rationem tantum habet communis, quatenus communicabilis est.*

ARTICULUS V.

Solvuntur reliquæ Objectiones.

797. **O**B. 10. Distinctio virtualis non potest admitti sine processu in infinitum prædicatorum: hunc

nemo admittit: ergo. prob. ma. Ideo hoc prædicatum *communicabile pluribus* distinguitur virtualiter ab essentia; quia ex una parte realiter identificatur cum essentia: ex altera parte est negabile de Paternitate, de qua non est negabilis essentia: sed rursus hoc prædicatum *negabile de Paternitate* debet virtualiter distingui ab esse communicabile; quia communicabile affirmatur de essentia, non item negabile: & sic in infinitum: ergo. Resp. neg. ma. ad prob. inprimis hoc prædicatum *communicabile*, neutraliter acceptum, non est negabile de Paternitate: præsertim, si sit subjectum propositionis; quia verum est: *Communicabile est Paternitas*; hinc potest negari suppositum. Secundo, ex doctrina Ulloæ relata n. 777. ista prædicata, *esse communicabile, non esse communicabile: esse negabile, non esse negabile*, non sunt absolute contradictoria; quia non intelligitur eadem communicabilitas, vel negabilitas, in utraque propositione, ut cit. numero est observatum. Unde nego ma. hoc enim prædicatum non est negabile, saltem in abstracto metaphysico, de Paternitate, sed tantum aliud Chimæricum, scilicet *communicabilitas Paternitatis*. verbo: quando dicitur: *Essentia est communicabilis*, adjectivum *communicabilis* pro recto habet ipsam essentiam, saltem implicite: quia significat: est id, quod est communicabile: per hoc id autem in hac propositione intelligitur essentia: quando autem dicitur: *Paternitas est communicabilis*, adjectivum *communicabilis* pro recto habet Paternitatem, ex eadem ratione, & communiceptione; si enim intelligeretur idem rectum, quod fuit in priori propositione, tunc hæc propositio esset vera: nam significaret: *Paternitas est essentia communicabilis*: quod est verissimum. Hinc istud prædicatum non distinguitur virtualiter ab essentia, sed supponit distinctionem virtuales essentia, & Paternitatis, propter Filiationem realiter distinctam à Patre, & tamen realiter identificatam cum essentia.

798. Dices 1. De ipsa Filiatione redit argumentum; nam hæc, ut virtualiter distincta, debet habere prædicatum, quod realiter iterum est identificatum cum essentia, & virtualiter ab eadem distinctum, de quo iterum redit quæstio. Resp. Filiationem non habere prædicatum positivum, quod natura, vel essentia, non habeat, saltem realiter in abstracto metaphysico: sed habere negationem alicujus prædicati, scilicet Paternitatis, quæ est realiter identificata cum natura, & virtualiter distincta: quæ Paternitas etiam habet negationem prædicati, scilicet Filiationis. Verbo: Pater est virtualiter distinctus à natura; quia non est Filius: & Filius est virtualiter distinctus; quia non est Pater; nec in eo, quod sibi mutuo sint ratio distinctionis virtualis à natura, est ullum inconveniens.

Dices 2. Sunt tamen prædicata contradictoria communicabile, non communicabile, saltem conditionatè talia, & fundant distinctionem virtualem, ex definitione data num. 767. item communicabile pluribus saltem non potest prædicari in concreto, seu adjectivè de Paternitate ex num. 777. § 778. ergo debet habere aliquod constitutivum, quod realiter identificatur naturæ, & virtualiter ab ea distinguitur. Resp. om. interim conseq. & ostendo tale prædicatum absque processu in infinitum; habet enim essentia prædicata Filii, & Spiritus S. quæ Pater non habet: quæque sunt ratio mutua distinctionis virtualis naturæ à Personis: atque in his sistitur processus: & quæcunque tandem excogitentur prædicata, communicabile, negabile &c. eorum qualiscunque distinctio, ratione hujus mysterii, reducitur ad hoc, quod natura possit dici Pater, & Filius, & Spiritus S. non autem isti possint prædicari omnes de quavis Persona.

799. Ob. II. argumentum hoc transferendo a mysterio SS. Trinitatis ad mysterium libertatis Divinæ. Absolutè antecedenter necessarium, est virtualiter distinctum ab essentia, eò quod possit prædicari de essentia, non autem de terminatione contingente, realiter identificata: ergo debet esse prædicatum aliquod affirmabile de absolutè necessario, non autem de essentia: & sic ulterius. R. I. ut suprà, neg. ant. Falsum est, quod absolutè antecedenter necessarium neutraliter non possit prædicari de terminatione; nam verum est: Absolutè antecedenter necessarium est terminatio contingens: item: Terminatio contingens est absolutè antecedenter necessarium: hoc est, est id, quod est absolutè antecedenter necessarium: vel est absoluta antecedens necessitas essentia: vel est essentia absolutè necessaria (nam in propositione: *Essentia est absolutè necessaria*: adjectivum vel in recto significat essentiam, vel in obliquo non necessitatem quamcunque, sed necessitatem essentia: quamvis non possit concretivè, seu adjectivè dici: *Terminatio contingens est absolutè antecedenter necessaria*).

Si urgeas argumentum in his propositionibus: *Essentia est absolutè antecedenter necessaria*: *Terminatio non est absolutè antecedenter necessaria*: Resp. iterum ex doctrina Ulloæ, has propositiones non esse absolutè contradictorias; quia in prioris propositionis prædicato intelligitur antecedens necessitas essentia: in prædicato verò secundæ propositionis intelligitur necessitas antecedens terminationis. vide n. 777. § 778. nam falsum esset dicere: *Terminatio contingens non est absoluta antecedens necessitas essentia*. Si istæ propositiones sunt saltem conditionatè contradictoria: ergo adhuc redit argumentum. Resp. neg. conseq. quia hoc ipso nihil affirmatur de uno, quod negatur de altero; sed tantum negatur aliquid aliud distinctum ab essentia, & terminatione, scilicet absoluta necessitas terminationis in seipsa, seu ratione sui: quod tamen ipsum potest sufficere ad distinctionem virtualem, ut diximus numeris modò citatis.

Hinc Ulloa in logica majore disp. I. c. 2. à n. 72. & iterum à n. 87. fusè contendit, ad distinctionem virtualem non requiri distinctionem

realem in tertio, neque immediatam disconvenientiam in aliquo prædicato: sed sufficere mediam, quam n. 87. asserit tunc dari, quando prædicatum, verè affirmatum de uno, distinguitur realiter à prædicato negato de altero, ita tamen, ut non posset distingui, nisi daretur distinctio virtualis: talia prædicata sunt *absoluta necessitas essentia*, *absoluta necessitas terminationis*: quarum una dari non posset sine altera, nisi daretur distinctio virtualis inter essentiam, & terminationem ex n. 777. § 778. Fors etiam dici posset, sufficere disconvenientiam conditionatam, ita, ut scilicet daretur absoluta contradictio vel disconvenientia prædicatorum, nisi in subjecto daretur distinctio virtualis.

800. Si petas: quare ergo non possit in concreto prædicari, & dici terminatio absolutè necessaria. Resp. conformiter ad dicta n. 789, hæc propositio simpliciter prolata, ex communi acceptione, itémque ex dictis n. 777. § 778. significat, quod ipsa terminatio in ratione terminationis sit necessaria: sive, quod detur absoluta necessitas ipsius terminationis ut talis: quod tamen est falsum; quia hæc necessitas est Chimærica: unde non datur forma requisita ad hanc denominationem: sicut tamen datur forma requisita ad denominandam essentiam absolutè necessariam; quia datur absoluta necessitas essentia.

Si ulterius quæras, an non etiam possit dici, deesse capacitatem subjecti. Resp. me jam dixisse n. 790. eam responsum difficilius applicari ad hunc casum; cum nullum prædicatum actu sit in essentia Divina, quod non realiter, saltem substantivè, & tanquam abstractum metaphysicum, sit prædicabile de terminatione, adeoque asserri non possit distinctio in tertio realiter existente. Verum quidem est, quod essentia antecedenter potuerit habere Prædicatum, quod terminatio, e. g. volitio, habere non potest, scilicet nolitionem: at nolitio actu non datur, potentia autem habendi nolitionem est realiter etiam identificata volitioni; est enim vera hæc propositio: *Volitio est potentia habendi nolitionem*: quare non video, quale prædicatum actu habeat essentia, & realiter, saltem abstractivè, aut substantivè, non habeat etiam terminatio.

Si tamen quis vellet, defectum capacitatis in subjecto posse refundi in prædicatum possibile, sive in possibilitatem alicujus prædicati, potentis excludere volitionem, non autem potentis excludere essentiam, adeoque asserat, capacitatem, ad denominandam essentiam absolutè necessariam, dicere etiam negationem, seu potius impossibilitatem prædicati, excludentis essentiam: econtra capacitatem, ad denominandam terminationem contingentem, dicere possibilitatem prædicati, excludentis volitionem: talis deberet admittere (quod fortè alicui durum videbitur) denominationem necessariam non esse adæquatè DEO intrinsecam: sed formaliter, & non tantum arguitivè, dicere aliquid negativum extrinsecum, nempe impossibilitatem Chimæra, seu prædicati excludentis essentiam Divinam (de possibilitate nolitionis abstrahere; quia disputari posset, an possit DEO dici extrinseca, de quo vide num. 522. § 525.) unde fortè prior responsio in hoc casu est expeditior.

Hoc tamen addo, eos etiam, qui non admittunt distinctionem virtualem sine distinctione reali in tertio (de quo vide Gormaz de DEO n. 129. & seq.) asserere, quod non debeat dari realis distinctio in tertio actu existente: sed sufficere, si detur in tertio possibili, seu præscindente à reali existentia, & possibilitate: & hinc isti dicunt, essentiam Divinam, & volitionem contingentem, distingui realiter in nolitione, & inter volitionem, & nolitionem, illam existentem, hanc verò possibilem, dari distinctionem impediens, & impediti: quæ non sit minor, quàm producentis, & producti, attamen non exigit terminos coexistere, eo ipso, quod unus sit impediens: quos tamen terminos coexistere exigit distinctio, vel oppositio producentis, & producti; cum produciens, & productum necessario semel, & in Divinis semper coexistant.

801. Ob. 12. Potest dici, quod detur inter essentiam, & Paternitatem distinctio aliqua inadæquata realis: ergo non debet admitti virtualis. Resp. quærendo, quid intelligatur per distinctionem inadæquatam: certè non distinctio partis à parte; quia in DEO non dantur partes: ergo tantum intelligitur talis distinctio, vi cuius unum prædicatum, realiter identificatum essentia, tamen non realiter identificatur Paternitati, e. g. Filiatio: sed hæc non est distinctio realis essentia à Paternitate, sed tantum est distinctio realis Filiationis à Paternitate: quæ Filiatio, si intelligatur ut præcisa ab essentia, est realiter adæquata distinctio à Paternitate. Unde nulla datur distinctio realis, saltem immediata, inter Paternitatem, & essentiam, sed ad summum datur mediata aliqua in tertio, eaque adæquata. Dein ex hac ipsa (ut adversarii vocant) inadæquata distinctione essentia à Paternitate, sequitur distinctio, ut modò explicatum, adæquata Paternitatis, & Filiationis, ex qua oritur distinctio virtualis inter essentiam, & Personas.

802. Ob. 13. Istæ propositiones: *Tota essentia Patris identificatur cum Filio: Tota essentia Patris non identificatur cum Filio totaliter*: non habent prædicata contradictoria: ergo non verificantur prædicata contradictoria, neque inter ipsas Personas, multò minus inter essentiam, & Personas. prob. ant. Non sunt contradictoria prædicata in his propositionibus: *Tota anima hominis est in pede: Tota anima hominis non est in pede totaliter*: ergo neque in prioribus. prob. etiam consequ. Tantum verificantur dictæ illæ propositiones; nam Filius habet quidem totam essentiam Patris, sed non totaliter; quia essentia etiam est Paternitas, quam Filius non habet. Resp. neg. ant. ad prob. neg. consequ. Isti termini *totum, non totaliter*, non habent locum in expositione huius mysterii; aliàs non magis ineffabile, vel supra captum esset hoc mysterium, quàm unio totius animæ simul cum capite, & simul cum pede: quam tamen unionem quilibet faciliè capit. Et quamvis fortè existentiam animæ totius, simul in pluribus membris realiter distinctis, attamen unitis, non capiat homo sensibus immerfus, tamen faciliè capit naturaliter quivis Angelus, qui tamen non capit naturaliter hoc mysterium. Unde tota essentia Patris est totaliter identificata Filio; quia Paternitas,

utpote virtualiter distincta ab essentia, est suo modo, ut ita loquar, extra totalitatem essentia, prout hæc identificatur cum Filiatione.

803. Ob. 14. Distinctio virtualis deberet fundari in infinitate perfectionis Divina: sed in hac non potest fundari: ergo. prob. mi. Infinitas illa non potest esse causa, cur aliqua perfectio negetur de infinitè perfecto: atqui, si fundaretur in ea distinctio virtualis, deberet esse causa, cur de Paternitate, infinitè perfecta, negatur Filiatio, quæ est perfectio: ergo. Resp. 1. Istud quoque debent solvere adversarii, qui utique etiam admittunt, distinctionem realem inter Personas fundari in infinita perfectione; si ergo potest infinita perfectio esse causa, cur ab infinitè perfecto possit realiter distingui perfectio, poterit etiam esse causa, quod eadem de illo negetur. Resp. 2. neg. mi. ad prob. (om. interim, quod falsum est, Filiationem, aut Paternitatem, ut distinctas ab essentia, esse perfectiones) neg. mi. quia ex fide habemus, Patrem, licet infinitè perfectum, tamen realiter non habere Filiationem. Ex quo tamen non sequitur, eum esse imperfectum, etiam tantum negativè; quia, quamvis non habeat Filiationem formaliter, habet tamen vel æquivalenter, vel, ut alii ajunt, eminenter; quia habet essentiam infinitam, quæ est realiter identificata etiam Filiationi.

804. Ob. 15. Contradictoria prædicata non possunt habere identitatem inter se: ergo non possunt convenire eidem realiter enti. Confir. Contradictio excludit omnem identitatem: ergo, ubi datur aliqua identitas, scilicet realis, non potest dari contradictio. prob. ant. Tantum isti duo termini contradictoriè opponuntur *aliquis, nullus*: ergo etiam tantum isti: *aliqua identitas, nulla identitas*: ergo ubi datur aliqua identitas, non potest dari contradictio, seu nulla identitas: Resp. disting. ant. contradictoria non possunt habere identitatem immediatam inter se, om. ant. mediatam in tertio. neg. ant. & consequ. quia in eodem realiter ente potest dari tertium, virtualiter distinctum. Ad confir. disting. ant. contradictio excludit omnem identitatem immediatam, om. ant. mediatam. neg. ant. & consequ. ad prob. dist. 1. conf. tantum contradictoriè opponuntur aliqua identitas, & nulla identitas ejusdem rationis, conc. diversæ rationis. neg. 1. conf. & neg. suppositum ultimi consequentis, quod scilicet quælibet prædicata contradictoria tam universalem oppositionem inferant, ut excludatur omnis identitas; nam in Divinis quædam prædicata contradictoria tantum afferunt oppositionem aliquam minorem, qua excludatur tantum identitas immediata, vel virtualis. Sic etiam, licet sint contradictorii termini *aliquis homo, nullus homo*: tamen non omnis contradictio inter homines excludit omnem hominem: e. g. *Petrus, non Petrus*: non excludit identitatem cum Paulo.

805. Ob. 16. Quando dicimus, verificari contradictoria de eodem ente, identificato cum duobus realiter distinctis, vel volumus tantum, quod verificentur de illis duobus realiter distinctis, vel de eodem ente indivisibili: neutrum potest dici: ergo. prob. mi. Non potest dici primum; quia sic non verificarentur de virtualiter distincto, sed tantum de realiter distinctis:

dis: non secundum; quia sic verificarentur de eodem realiter, & virtualiter indivisibile ente, quod nec nos admittimus. Confirm. Essentia Divina, & Paternitas sunt una simplicissima entitas: ergo non possunt de iis verificari contradictoria. Resp. neg. mi. & dico secundum, ad prob. neg. illi, non de eodem, etiam virtualiter indivisibili, sed tantum de realiter indivisibili, & virtualiter multiplici (quale est complexum ex natura, & Paternitate) verificantur contradictoria.

Ad confirm. neg. conseq. hac enim entitas simul est virtualiter multiplex: unde de ipsa essentia, non quidem virtualiter, sed tamen realiter accepta, sive de ipsa, & predicato, realiter ipsi identificato, e. g. Patre, possunt verificari predicata contradictoria. Dices: ergo eadem natura identificatur cum esse Patrem, & non esse Patrem: hoc clarè implicat: ergo. Resp. dist. ma. ita, ut natura identificetur cum Patre, & formali ejus negatione, neg. ma. cum negatione tantum radicali, hoc est, cum aliquo positivo, à Patre distincto, conc. ma. & dist. sic minore, neg. consequent. Quando autem dicitur, non posse dari simul, esse & non esse, intelligitur formale ejusdem rei; quia non esse radicale, seu aliquid non identificabile cum altero, datur in quovis, realiter ab altero distincto.

806. Ob. 17. Juxta nos vera essent istae propositiones: *Paternitas non est virtualiter DEUS: Paternitas est virtualiter Chimera*: sed hoc nequit admitti: ergo. prob. ma. quoad primam propositionem: Hæc propositio est vera: *Paternitas non est virtualiter Divinitas*: ergo etiam illa prior. prob. etiam ma. quod secundam propositionem. Virtualis distinctio æquivalens reali: ergo vera est hæc propositio: *Paternitas æquivalenter est realiter distincta ab essentia Divina*: atqui Paternitatem esse realiter distinctam ab essentia est esse Chimeram: ergo Paternitas est æquivalenter, vel virtualiter Chimera. Resp. neg. ma. quoad secundam, & probabiliter etiam quoad primam propositionem.

Prima enim propositio videtur habere hunc sensum: *Subsistentia Patris non est virtualiter subsistentia terminans naturam Divinam*: quod falsum est; quia subsistentia Patris est realiter, & virtualiter secum identificata. ad prob. conc. ant. neg. conseq. nam, ut jam dictum, terminus *DEUS*, quando predicatur de Patre, vel Paternitate, videtur in recto dicere subsistentiam Patris; quia sicut ex num. 741. nomen *DEUS* per adjectionem prædicati determinatur ad certam Personam, ita etiam per adjectionem subiecti videtur ad eandem determinari. Si tamen effaciter probares, per nomen *DEUS* hic tantum intelligi Divinitatem cum subsistentia absoluta, de qua num. 733. tunc Paternitas distingueretur virtualiter, nec foret absurdum dicere, quod Paternitas non sit virtualiter *DEUS*, sicut non est virtualiter Divinitas.

Ad probationem secundæ propositionis dist. ant. virtualis distinctio æquivalens reali quoad aliqua. conc. ant. quoad omnia. neg. ant. & disting. etiam consequens. est vera propositio: Paternitas est æquivalenter realiter distincta in ordine ad aliqua predicata. conc. conseq. in ordine ad omnia. neg. conseq. concedo deum subsumptum, & neg. conseq. Sic etiam est nul-

la argumentatio: Esse virtualiter distinctum ab omnipotentia, est esse æquivalenter realiter distinctum ab ea: sed esse realiter distinctum ab omnipotentia, est non esse omnipotentem: ergo esse virtualiter distinctum ab omnipotentia, est æquivalenter non esse omnipotentem. Jam vero in ordine ad quæ predicata æquivalent hæc distinctiones, debet desumi ex principiis fidei.

807. Ob. 18. Ista propositio: *Essentia est Filius*: necessariò involvit sensum formalem: ergo non verificantur contradictoria, nisi tantum formalia. prob. ant. Filio non identificatur essentia, nisi ut præcisa à cæteris Personalitatibus: ergo natura, ut identificata Filio, involvit præcisionem formalem. ant. prob. Filio non identificatur natura, ut involvens reliquas duas Personalitates: ergo. Resp. neg. ant. prob. neg. ant. quia utique antecederet ad omnem operationem, seu præcisionem intellectus, essentia Divina realiter identificatur cum Filiatione. ad prob. quid intelligitur per illud *ut involvens*? non enim essentia involvit Personalitates ut partes, vel constitutiva; quia essentia non constituitur ex Personis: ergo tantum intelligi potest *ut identificata*.

Jam istud, *ut identificata*: si facit sensum formalem istum, ut significetur, quod identitas cum aliis Personis sit ratio formalis immediata identitatis cum Filio, conc. ant. neg. conf. quia, licet non identificetur essentia Filio, ut identificata Patri, vel Spiritui S. modò identificetur Filio essentia, quæ est identificata Patri, & Spiritui S. habentur omnia, quæ æquiruntur, ut propositio: *Essentia est Filius*: in sensu reali sit verissima, absque omni præcisione formali: neque inde sequitur, etiam Patrem identificari Filio, propter distinctionem virtuale. Si autem adversarii intelligunt alium sensum, explicent, & respondebimus.

808. Ob. 19. Ista propositio: *Pater non est Filius*: ideo juxta nos est vera in sensu reali; quia Pater non est omne, quod est Filius: sed etiam non est omne id, quod est essentia: ergo etiam vera esset propositio: *Pater non est essentia*: quod est omnino falsum. Resp. dist. mai. tantum ideo est vera. neg. ma. ex alia etiam ratione. conc. ma. & om. mi. neg. conseq. & paritatem. Propositio affirmativa: *Pater est Filius*: ex communi acceptione Conciliorum, Patrum, & Theologorum, est suo modo collectiva, & significat identificari Patri, non tantum naturam, seu essentiam Filii, sed omnia, quæ identificantur Filio, & præcipue Filiationem ipsam; quia hæc venit in recto prædicati: unde est falsa: consequenter contradictoria ejus est vera, scilicet: *Pater non est Filius*, ut dictum n. 795. Ubi obiter noto, licet propositionis copulativæ contradictoria debeat esse disjunctiva, non tamen ideo etiam contradictoriam propositionis collectivæ debere esse disjunctivam, ut cuique consideranti facile patet: unde objici non potest, propositionem: *Pater non est Filius*: non posse esse collectivam, contra quod diximus n. 795. Econtra ista propositio: *Pater est essentia*: ex eadem communi acceptione non significat, Patri identificari omnia, quæ sunt realiter identificata essentia: imò oppositum supponunt omnia Concilia, PP. &c. sed tantum significat, identificari ipsam essentiam, quæ venit in recto: ergo

ergo vera est ista propositio, adeoque falsa eius contradictoria: *Pater non est essentia.*

809. Ob. 20. Si de essentia, & Personis verificatur praedicata contradictoria, verificabuntur etiam aliqua de creaturis: hoc est impossibile: ergo. prob. ma. Dabitur cognitio creata cognoscens essentiam, & non cognoscens e. g. Filium: ergo cognoscens idem, & non cognoscens idem: item unio hypostatica creata uniet immediate Filiationem humanitati: non uniet immediate naturam: ergo dabitur unio immediate uniens, & non immediate uniens idem: ergo &c. Resp. neg. ma. ad prob. dist. ult. conf. & hac contradictoria cadunt in cognitionem, vel unionem creatam. neg. conseq. cadunt in idem Divinum. conc. conseq. Cum eadem realiter entitas DEI, virtualiter distincta, se habeat in ordine ad certa praedicata contradictoria, quasi esset realiter duplex, seu quasi essent duo, potest eadem creatura virtualiter indistincta habere respectum ad unum, & non ad alterum: sicut eadem unio Petri virtualiter prorsus indistincta habet essentialem respectum ad Petrum, non ad Paulum, realiter distinctum. Sic etiam explicari debet connexio creaturae cum DEO ut uno, non vero ut trino, si hac secunda non detur.

ARTICULUS VI.

An Personalitates Divinae sint perfectiones virtualiter distinctae ab essentia.

810. **D**ico. Personalitates Divinae sunt realiter ipsa infinita perfectio essentiae: sed non sunt perfectiones virtualiter distinctae ab essentia. ita S. Thomas, quem teste Gonetio tom. 2. tract. 6. disp. 3. de relat. Divin. n. 132. sequuntur communiter Thomistae, (quibus etiam ipse Gonetius consentit n. 133.) & plurimi alii, praesertim antiqui, cum pluribus Recentioribus. Accedit Scotus ex professo quodlibeto 5. sub initium, & fusius art. 2. atque Scotista, teste Maffrio disp. 7. de SS. Trinit. q. 1. n. 1. Ex nostris Molina in 1. p. q. 42. a. 6. disp. 2. ubi ait, esse communio Scholasticorum, & plures citat, praesertim ex Thomistis. Becanus tr. 2. de SS. Trinitate c. 2. q. 6. Ulloa de DEO disp. 2. c. 6. n. 70. & plures alii. Quamvis autem non negem, quod etiam opposita sententia suam habeat magnam auctoritatem, tamen, ut mihi videtur, tantam non habet, quantam nostra. Suppono etiam hanc necessariam terminorum quorundam intelligentiam ex n. 99. § 122.

811. Prob. conclus. 1. auctoritate SS. Patrum, atque etiam Angelici, qui dicunt, dari in DEO unam tantum bonitatem, magnitudinem, dignitatem, veritatem &c. qui termini sunt convertibiles cum perfectione: & si quavis relatio, vel terminatio contingens, ut distincta, & seorsim, esset perfectio distincta a perfectione essentiae, essent sane plures.

Dicta SS. Patrum sunt sequentia. S. August. l. 5. de Trinit. c. 8. Bonus Pater, bonus Filius, bonus Spiritus Sanctus, nec tres boni, sed unus est bonus. item l. 7. de Trinitate c. 2. Pater igitur, & Filius simul, una essentia, & una ma-

R. P. Ant. Mayr Theol. Tom. 1.

gnitudo, & una veritas. S. Damascenus l. 1. de orthodoxa fide c. 11. Una enim est essentia, una bonitas, una potestas, una voluntas, una facultas, una auctoritas, una, & eadem: non tres inter se similes. S. Bernardus serm. 30. in Cantica. Pater est verus, id est, veritas, Filius est verus, id est, veritas, Spiritus S. est verus, id est, veritas. Et hi tres unus verus, id est, una veritas. S. Fulgentius lib. de fide orth. ad Donat. paulo post medium: Una quippe veritas unus veri DEI, imò una veritas unus verus DEUS. Boëtius ad Joannem Diaconum: an Personarum nomina de essentia praedicantur. Pater veritas est, Filius veritas est, Spiritus S. veritas est. Pater, Filius, Spiritus S. non tres veritates, sed una veritas. S. Thom. quest. 2. de potentia a. 4. ad 14. Sicut Paternitas in Patre, & Filiatio in Filio, sunt una essentia, ita & sunt una dignitas, & una bonitas. Rursus 1. p. quest. 42. a. 4. ad 2. Dignitas est absoluta, & ad essentiam pertinet: sicut igitur eadem essentia, quae in Patre est Paternitas, in Filio est Filiatio, ita eadem dignitas, quae in Patre est Paternitas, in Filio est Filiatio: dein ex hoc ad 3. sic infert: Unde neque omnes relationes sunt majus aliquid, quam una tantum: nec omnes Personae majus aliquid, quam una tantum; quia tota perfectio Divinae naturae est in qualibet Personarum.

Nec dicas, S. Doctorem in 1. dist. 25. q. 1. a. 4. admittere tres res; nam repono: ibidem negat, in DEO dari tria entia, atque, terminum ens, si sumatur substantivè, non posse in plurali dici de DEO: unde terminum res etiam ibi non accipit substantivè, sed adjectivè, ut significet tres reales (intellige relationes) & sanè se ipsum explicat ibidem ad 3. dum ait, per rem se intelligere relationem, in DEO realiter existentem, quae multiplicetur in DEO: verbo: non intelligit per terminum res, in his circumstantiis positum, aliquam entitatem, vel perfectionem, quae multiplicetur in DEO. Confr. 1. A Concilio Lateranensi C. Damianus admittitur tantum una quaedam summa... res, quae... est Pater, & Filius, & Spiritus S. nec fit ulla mentio de pluribus rebus: ergo Concilium tantum agnoscit unam rem, consequenter etiam tantum unam perfectionem.

812. Respondent adversarii, istos textus intelligendos esse, tantum de magnitudine, bonitate, re &c. absoluta, non autem relativa; sed contra, ut ait Ulloa, mirum est, quod ista distinctio fugerit Concilium Lateranense, etiam post accuratum examen hujus controversiae; cum tamen, si rite adhiberi potuisset, valde conduxisset ad componendam litem, inter Petrum Lombardum, & Joachimum Abbatem: quin sine illa mancama nobis doctrinam Patres illi dedissent. Eandem etiam distinctionem, inter bonitatem relativam, & essentialem, non asserit S. Augustinus, quamvis hinc inde uratur termino: relativè. Dein, si possunt admitti plures entitates, res, perfectiones, &c. relativae, poterunt etiam admitti plures Divinitates, essentiae, existentiae, substantiae relativae, item infinitates, increationes, immensitates, aeternitates. &c.

Nam eodem modo possumus adversarios urgere, ut illi nos. Personalitates, ut distinctae

B b